

Významné mariánské poutní místo na střední Moravě,
v Olomoucké arcidiecézi, ve Zlínském kraji

SVATÝ HOSTÝN

NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

Oficiální, denně aktualizované stránky Matice svatohostýnské, které pro Vás připravujeme s vírou, nadějí a láskou. Jsou zaměřeny do duchovní i světské sféry.

Aktuální bohoslužby

Bohoslužby v roce

Poutní slavnosti

Duchovní vzdělávání

Kamery, video

Kronika Svatý Hostýn

Kronika církev

Duchovní život

Poutníkům a turistům

Další zajímavosti

Historie Hostýna

Rozhledna císaře Františka Josefa I.

Po svém nástupu na superiorský úřad na Svatém hostýně v roce 1887 se obětavý a podnikavý P. Cibulka zabýval myšlenkou oživit pusté hostýnské temeno v malebném prostředí okolních lesů a hor. Jedním z jeho přání (kromě opravení a posvěcení chrámu, výstavby cyrilometodějské kaple, rozšíření jezuitského domu a vybudování první křížové cesty) bylo postavit na vrcholu poutního místa rozhlednu s kaplí, která by se stala dominantou širokého okolí. První písemný záznam o stavbě rozhledny říká, že 23. 6. 1897 byla na nejvyšším bodu hory v nadmořské výšce 736 m vyryta "první prst" k položení základu kaple Svatého kříže. Stavět se začalo okamžitě. Zdi byly už dost vysoké, když v noci 29. července stihla Hostýn velká vichřice. Bouřka, liják a zuřící severák úplně zničily novou stavbu. Ani tato pohroma neodradila neúnavného P. Cibulku od započatého díla a shánění dalších dobrodinců, takže už 4. srpna mohl odevzdat část peněz Václavu Witnerovi z Olomouce, bývalému inženýru stavitele O. Zemana, které darovala na stavbu slečna Marie Krausová. Stejnou částku, asi osm tisíc zlatých, věnoval sám ing. Witner.

U příležitosti čtyřdenních manévřů rakousko-uherské armády navštívil Svatý Hostýn 1. září 1897 vzácný poutník - císař František Josef I., který podepsal zakládající listinu rozhledny, dotkl se základního kamene, jenž byl ještě téhož dne posvěcen Dr. Antonínem Cyrilem Stojanem a vsazen do zdi kaple. Na prosbu P. Cibulky císař povolil, aby rozhledna nesla jeho jméno.

Na pískovcovém základním kameni je nápis: Základní kámen položil císař a král František Josef I. 1. IX. 1897 a pod tímto kamenem je vsazena mramorová deska s nápisem Ku poctivosti

sv. Kříže P. N. Ježíše Krista založeno při návštěvě císaře a krále Františka Josefa I. L. P. 1. IX. 1897.

Celou stavbu kaple a rozhledny provedl architekt podle návrhu a představ P. Cibulky. Celkový náklad činil asi 18 tisíc zlatých.

Půdorys rozhledny tvoří dva nestejně velké kruhy zdva z tvrdého hostýnského kamene. Větší půdorys má průměr kolem sedmi metrů, menší asi tři metry. Tloušťka zdva je 70 cm až jeden metr. Vchod na rozhlednu je ze severní strany, kde je umístěno točité železné schodiště vedoucí do místnosti prvního hostýnského muzea a dále na vyhlídkovou terasu, která byla původně otevřená. Výška zděné části rozhledny byla 12,10 m. Nad střešinou otevřené vyhlídky čněla na jižní straně štíhlá dřevěná nadstavba ukončená malou věžičkou. Na ní se otáčel pozlacený obraz Panny Marie Hostýnské a nad ním zářil kříž. Celková výška až po vrchol kříže byla 27 metrů. Dnes je rozhledna vysoká asi patnáct metrů.

Protože dřevěná část vrchní nadstavby, zvaná malá rozhledna, byla vlivem drsného hostýnského počasí několikrát velmi poškozena, že hrozila zřícením, rozhodla 13. září 1915 odborná komise snést kříž a sochu Panny Marie, vrchní dřevěnou část rozebrat a odstranit, spodní stříšku nad terasou doplnit a opravit.

Dnes, po stu letech, kdy rozhledna prodělala mnoho oprav a úprav a vystřídala různé nájemníky, má podstatně jinou podobu, než jakou jí vtiskl P. Cibulka. Důležité však je, že opět slouží svému původnímu účelu.

Pod rozhlednou v přízemí je kaple Svatého kříže. Vchod z jižní strany tvoří ručně kované železné dveře, které jsou dílem uměleckého kováře pana Skřehoty z Bystřice pod Hostýnem. Uvnitř naproti dveřím stojí oltář a nad ním pískovcová socha Panny Marie Bolesné a mramorový kříž. Zhotovil jej mistr Ferdinand Neumann z Kroměříže a osadil na místo 22. června 1898. Okrouhlá okna vyzdobil sklomalbou B. Škarda z Brna.

Dne 14. září 1898 byla kaple Svatého kříže posvěcena a první mši svatou v ní sloužil její zakladatel P. Cibulka aby, jak píše - svatý kříž, jež vstúpili sv. Cyril a Metoděj, posilnil a potěšil věřící a aby svítilo světlo milosti a slávy ctitelům Panny Marie Hostýnské.

Rozhledna, i přes všechny pohromy, které ji během stoleté existence potkaly, zůstala velkolepým pomníkem zbožnosti a obětavosti svatohostýnských ctitelů a láká k návštěvě i mnohé dnešní poutníky a turisty, neboť se z ní otevírá překrásný pohled na všechny strany širokého okolí.

Současná podoba rozhledny

Původní účel i podoba věže se později několikrát měnily.

Za první republiky byla snesena věžička a k rozhlížení zbyla jen hlavní terasa překrytá jehlancovou střechou.

Mezi roky 1957 až 1971 stavba sloužila jako retranslační stanice pro dálkový přenos televizního signálu a nebyla návštěvníkům přístupná.

Tento stav trval až do 18. července 1987, kdy mohli na rozhlednu opět vystoupit první turisté. Tehdy se také opětně změnil vzhled věže. Vyhlídkový prostor byl opatřen skleněnými okny a zakryt plochou střechou opatřenou kovovým zábradlím. V této podobě rozhledna oslavila i své stoleté jubileum.

Na přelomu let 2002/2003 byla provedena rekonstrukce rozhledny za účelem jejího využívání jako důležitý bod integrovaného záchranného systému. Byl zpevněn obvodový plášť, byla zcela obnovena horní dřevěná nástavba včetně ocelové konstrukce a oken. Její současný vzhled s vysílacím stožárem a anténami je na čtvrté fotografii.

Olga Kozlová

Otevírací doba na rozhledně:

	všední den	sobota, neděle svátek
květen	zavřeno	9:30 – 16:45
červen	9:30 – 15:00	9:30 – 16:45
červenec, srpen	9:30 – 16:00	9:30 – 16:45
září	zavřeno	9:30 – 16:45

Polední přestávka od 12:30 - 13:00

Vstupné: 30 Kč, děti do 5 let zdarma

Mimořádné návštěvy větších organizovaných skupin (mimo tyto hodiny) jen po dohodě s Maticí svatohostýnskou.

Rozhledna na Svatém Hostýně je každoročně od 1. října do 30. dubna uzavřena pro individuální návštěvníky. Hromadné návštěvy deseti a více osob je možno dohodnout alespoň týden předem na telefonním kontaktu Matice svatohostýnské.

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivative Works 3.0 Unported License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/)